

Titulació	Tipus	Curs
2503878 Estudis Socioculturals de Gènere	FB	1

Professor/a de contacte

Nom: Marisela Montenegro Martinez

Correu electrònic: marisela.montenegro@uab.cat

Equip docent

Marisela Montenegro Martinez

Maria Beatriz San Roman Sobrino

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

No hi ha prerequisits per cursar aquesta assignatura.

Objectius

Aquesta assignatura ofereix coneixements bàsics relacionats amb els objectius següents:

- Comprendre els factors psicosocials (personals i interaccionals, històrics i culturals) que intervenen en la configuració de la identitat de gènere, l'expressió de gènere i l'orientació sexual.
- Entendre com les relacions de poder influeixen en la constitució interseccional de les categories socials dominants.
- Analitzar els processos de subjecció i subjectivació involucrats en la construcció interseccional de les identitats.
- Analitzar els processos de constitució performativa de les identitats en contextos concrets d'interacció.
- Desenvolupar una perspectiva crítica cap als efectes d'opressió del sistema sexe-gènere normatiu.

Resultats d'aprenentatge

1. CM03 (Competència) Posar en pràctica habilitats per a treballar en equip: compromís amb l'equip, hàbit de col·laboració i capacitat per a promoure la resolució de problemes.
2. KM06 (Coneixement) Reconèixer els fonaments de les ciències socials i psicològiques per a l'anàlisi de la relació entre la història de les relacions de gènere, la significació de les diferències sexuals i els processos de generació de desigualtats, així com el seu impacte psicosocial en el context contemporani de globalització.
3. KM07 (Coneixement) Identificar la intersecció dels diferents eixos de desigualtat: classe, raça, sexualitat, expressió de gènere, edat i diversitat funcional en l'anàlisi dels problemes psicosocials relacionats amb el gènere en les societats globalitzades.
4. KM08 (Coneixement) Integrar els coneixements científics psicosocials adquirits en l'estudi de diferents problemes relacionats amb el gènere a les societats androcèntriques i binàries.
5. SM03 (Habilitat) Documentar processos psicosocials presents en els principals fenòmens discursius en relació amb la identitat de gènere mitjançant la recerca d'exemples a la vida quotidiana.
6. SM04 (Habilitat) Aplicar el coneixement de la variabilitat psicosocial i cultural i de la seva gènesi per a evitar desigualtats i projeccions de gènere en l'àmbit de la salut.

Continguts

En l'assignatura es treballaran els següents continguts:

- Construcció psicosocial d'identitats individuals i col·lectives.
- Relacions de poder i categorització social.
- Diversitat de gènere i sexo-afectiva.
- Processos de subjecció i subjectivació.
- Processos de diferenciació, normativitat i discriminació relacionats amb el gènere.
- Performativitat de gènere i perspectiva queer.
- Perspectiva interseccional i anàlisi de la construcció d'identitats.
- Agències, resistències i transformació social.

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes expositives	45	1,8	
Tipus: Supervisades			
Anàlisi de casos pràctics	20	0,8	
Presentacions orals	5	0,2	
Tutories	5	0,2	
Tipus: Autònomes			
Elaboració de treballs	30	1,2	
Lectures i anàlisi de material	30	1,2	
Recerca de documentació	15	0,6	

A partir de l'orientació i informació de les classes expositives es desenvoluparan treballs en grup que impliquen (1) la recerca de documentació; (2) la lectura i anàlisi de material; (3) anàlisi de casos pràctics; (4) exposicions orals. La realització dels treballs serà tutoritzada i es presentarà el treball al conjunt de la classe.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Ev1: Examen	30%	0	0	KM06, KM07, KM08, SM04
Ev2a: Treball	20%	0	0	CM03, KM08, SM04
Ev2b: Treball	20%	0	0	CM03, KM07, SM04
Ev3: Exposició Oral	20%	0	0	CM03, KM06, SM03
Ev4: Exercicis pràctics en línia	10%	0	0	KM06, SM03

- Per superar l'assignatura cal obtenir una mitjana ponderada de les activitats d'avaluació igual o superior a 5. Si l'Ev1 (Examen) té valor inferior a 4 (en una escala de 0 a 10), la seva nota serà de 0.
- Es considerarà «No avaluable» quan una persona lliuri menys de dos Ev2 (treballs).
- L'estudiantat «Evaluable» pot optar a recuperar evidències quan hagi obtingut una nota final inferior a 5 punts i major o igual a 3 punts. A la prova es podran recuperar les evidències de rendiment insuficient en un format anàleg al presentat durant el procés d'avaluació continuada. La nota total màxima que es pot aconseguir en la recuperació és un 5.
- Si es detecta plagi o còpia en algun lliurament, la nota serà de 0 i s'informarà la coordinació d'estudis per tal que prengui les mesures pertinents.

En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en les activitats d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0.

Avaluació única

- Per acollir-se a l'Avaluació Única cal sol·licitar-ho mitjançant el formulari corresponent segons el calendari oficial.
- Les activitats d'avaluació seran les mateixes que a l'avaluació continuada, i els treballs en grups duran a terme entre les persones que fan l'avaluació única.

Bibliografia

Bibliografia Bàsica:

- Bosson, Jennifer Katherine, Joseph Alan Vandello, i Camille E. Buckner. 2021. *The Psychology of Sex and Gender*. 2a edició. Thousand Oaks: SAGE Publications, Inc.
- Else-Quest, Nicole M., i Janet Shibley Hyde. 2022. *The Psychology of Women and Gender*. 9a edició. Los Angeles: SAGE Publications, Inc.
- Spade, Joan Z., i Catherine G. Valentine. 2019. *The Kaleidoscope of Gender: Prisms, Patterns, and Possibilities*. 6a edició. Los Angeles: SAGE Publications, Inc.

Bibliografia Complementària:

- Calvo García, G. (2013). *La construcción de la identidades sexuales en la adolescencia. Cuatro estudios de caso de mediadoras y mediadores del programa educativo Forma Joven* [Doctoral Thesis, Universidad de Cádiz]. <http://rodin.uca.es:80/xmlui/handle/10498/18491>
- [Cuck Philosophy]. (2019, setembre 11). *What did Baudrillard think about The Matrix?* [Video File]. <https://www.youtube.com/watch?v=bf9J35yzM3E>
- Delgado Morales, J., & Delgado Morales, J. (2016). *Identidad psicosocial y género: mujeres en la policía local de la Comunidad de Madrid* [Info:eu-repo/semantics/doctoralThesis, Universidad Complutense de Madrid]. <https://eprints.ucm.es/37412/>
- Duarte López, I. (2014). Marcadores de género en la infancia. *Educación y Ciencia*, 17, 105-121. http://revistas.upct.edu.co/revistas/index.php/educacion_y_ciencia/article/view/5280
- Egaña Rojas, L. (2016). *Trincheras de carne. Una visión localizada de las prácticas postpornográficas en Barcelona* [Ph.D. Thesis, Universitat Autònoma de Barcelona]. <https://www.tdx.cat/handle/10803/382641>
- Esteva De Antonio, I., Asenjo Araque, N., Hurtado Murillo, F., Fernández Rodríguez, M., Vidal Hagemeijer, Á., Moreno-Pérez, O., Lucio Pérez, M. J., & López Siguero, J. P. (2015). Documento de posicionamiento: disforia de género en la infancia y la adolescencia. Grupo de Identidad y Diferenciación Sexual de la Sociedad Española de Endocrinología y Nutrición (GIDSEEN). *Endocrinología y Nutrición*, 62(8), 380-383. <https://doi.org/10.1016/j.endonu.2015.03.004>
- Gandarias-Goikoetxea, I.(2016). *Hasta que todas seamos libres: Encuentros, tensiones y retos en la construcción de articulaciones entre colectivos de mujeres migradas y feministas en Euskal Herria* [Ph.D. Thesis, Universitat Autònoma de Barcelona]. <https://www.tdx.cat/handle/10803/399834>
- García Fernández, N. (2017). *Difracciones amorosas: deseo, poder y resistencia en las narrativas de mujeres feministas* [Ph.D. Thesis, Universitat Autònoma de Barcelona]. <https://www.tdx.cat/handle/10803/457570>
- García-Santesmases Fernández, A. (2017). *Cuerpos (im)pertinentes: Un análisis queer-crip de las posibilidades de subversión desde la diversidad funcional* [Ph.D. Thesis, Universitat de Barcelona]. <https://www.tdx.cat/handle/10803/402146>
- Gartzia, L., Arizeta, A., Balluerka, N., & Barberá, E. (2012). Inteligencia emocional y género: más allá de las diferencias sexuales. *Anales de Psicología*, 28(2). <http://www.redalyc.org/resumen.oa?id=16723135028>
- Grau, J. M. (2017). Del transexualismo a la disforia de género en el DSM. Cambios terminológicos, misma esencia patologizante. *Revista Internacional de Sociología*, 75(2), e059-e059. <https://doi.org/10.3989/ris.2017.75.2.15.63>
- Hurtado García, I. (2016). *Cuerpos impropios: amputaciones voluntarias y reflejos mediáticos*. En *Cultura, salud, cine y televisión: recursos audiovisuales en las ciencias de la salud y sociales* (p. 101-122). Publicacions URV. <http://www.publicacions.urv.cat/llibres-digitals/antropologia-medica/11-antropologia-medica/598-cultura-sa>
- Lugones, M. (2011). Hacia un feminismo descolonial. *La manzana de la discordia*, 6(2), 105-117. <https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=8892964>
- Marchante Hueso, A. (Diego). (2016). *Transbutch. Luchas fronterizas de género entre el arte y la política* [Tesis Doctoral, Universitat de Barcelona]. <https://www.tdx.cat/handle/10803/370854>
- Monforte, J., & Úbeda-Colomer, J. (2019). 'Como una chica': un estudio provocativo sobre estereotipos de género en educación física. *Retos*, 36, 74-79. <https://recyt.fecyt.es/index.php/retos/article/view/68598>
- Pérez i Quintana, A. (2013). *La influència dels estereotips de gènere en l'emprenedoria: una aplicació en el context de Catalunya* [Ph.D. Thesis, Universitat de Barcelona]. <https://www.tdx.cat/handle/10803/132694>

- Rabasa, A. P. (2018). Los talleres Drag King: Una metodología feminista de investigación encarnada. *Investigación Teatral. Revista de artes escénicas y performatividad*, 9(13), 55-79. <https://doi.org/10.25009/it.v9i13.2555>
- Reverter-Bañón, S. (2016). Reflexión crítica frente al neurosexismo. *Pensamiento. Revista de Investigación e Información Filosófica*, 72(273), 959-979. <http://revistas.upcomillas.es/index.php/pensamiento/article/view/7694>
- Sabuco, A. (2022). El pensamiento situado y tentacular de donna haraway: aportaciones para una epistemología feminista confluyente. *Revista General de Derecho Público Comparado*, 31.
- Voria, M. A. (2014). *Géneros contingentes. Luchas por el reconocimiento en contextos de crisis social* [Ph.D. Thesis, Universitat Autònoma de Barcelona]. <https://www.tdx.cat/handle/10803/284402>

Programari

Els estatuts de la UAB assenyalen que la docència a la Universitat es desenvolupa en un marc de convivència i solidaritat fonamentat en els principis i valors d'una societat oberta i democràtica. És per aquest motiu que, tot i que no hi ha un programari obligatori, recomanem utilitzar programari lliure.

Llista d'idiomes

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(PAUL) Pràctiques d'aula	1	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	1	Català	primer quadrimestre	matí-mixt